

Mick Antoniw AS
Y Cwnsler Cyffredinol

23 Ebrill 2024

Annwyl Mick

Cywiriadau i offerynnau statudol sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn graffu gadarnhaol ddrafft

Yn gyntaf, hoffwn eich llongyfarch ar gael eich ailbenodi'n Gwnsler Cyffredinol. Mae'r Pwyllgor yn edrych ymlaen at barhau i ymgysylltu'n adeiladol â chi ar y materion sy'n dod o dan ein priod gylchoedd gwaith a chyfrifoldebau.

Ar 15 Mawrth 2024, ysgrifennodd fy rhagflaenydd, Huw Irranca-Davies AS, atoch ynghylch cywiriadau i offerynnau statudol Cymru. Yn y llythyr hwnnw, nodwyd ei bod y debygol y byddai'r Pwyllgor yn ysgrifennu eto er mwyn rhannu sylwadau ehangach ar y trefniadau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u rhoi ar waith i roi gwybod i Aelodau o'r Senedd am unrhyw gywiriadau a fydd yn cael eu gwneud i offeryn statudol drafft sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol, ar ôl i ddrafft gael ei gymeradwyo gan y Senedd ond cyn iddo gael ei lofnodi gan un o Weinidogion Cymru.

Ar 19 Mawrth 2024, yn ystod y [ddadl yn y Cyfarfod Llawn ar Reoliadau Gwastraff Pecynwaith \(Casglu ac Adrodd am Ddata\) \(Cymru\) \(Diwygio\) 2024](#) (y Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith), cyfeiriodd fy rhagflaenydd at y trefniadau newydd hyn. Wrth wneud hynny, nododd fod y Pwyllgor wedi gweld elfennau cadarnhaol y trefniadau newydd hyn i ddechrau, ond nad oedd, wrth groesawu'r prosesau newydd, wedi bwriadu i hynny awgrymu ei fod yn cefnogi gwneud cywiriadau o sylwedd i offeryn ar ôl i Aelodau o'r Senedd ei gymeradwyo.

Yn y ddadl, eglurodd fy rhagflaenydd fod gan y Pwyllgor bryderon bod pwynt *vires* i'w ystyried. Fel y gwyddoch, mae'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft yn ofyniad statudol, ac yn un a nodir yn y Ddeddf alluogi. Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau o'r fath oni bai bod drafft o'r offeryn statudol wedi'i osod gerbron y Senedd ac wedi'i gymeradwyo ganddi. Nododd fy rhagflaenydd ei

bod yn bosibl y daw adeg pan fydd cywiriadau arfaethedig mor sylweddol fel na ellir dweud bod y Senedd wedi 'cymeradwyo' drafft o'r offeryn sydd wedi'i lofnodi ac wedi dod yn gyfraith.

Pan fydd Llywodraeth Cymru yn gofyn am slipiau cywiro gan y Cofrestrydd Offerynnau Statudol ar gyfer offerynnau sydd eisoes wedi'u gwneud, mae'r Pwyllgor wedi cael ar ddeall bod meini prawf caeth y mae rhaid eu dilyn, gan gynnwys bod rhaid i'r cywiriadau hynny fod yn fân gywiriadau ac yn rhai amlwg.

Roedd y Pwyllgor ar ddeall y byddai Llywodraeth Cymru yn defnyddio meini prawf o'r fath wrth fynd ati i wneud diwygiadau i offerynnau cadarnhaol drafft ar ôl i'r Pwyllgor graffu arnynt ac ar ôl i'r Senedd bleidleisio arnynt, ond cyn iddynt gael eu gwneud. Yn ein barn ni, nid dyna rydym yn ei weld mewn rhai achosion.

A rhoi enghraifft benodol, mae'r sylwadau a wnaed gan y Gweinidog Newid Hinsawdd ar y pryd, Julie James AS, yn ystod y ddadl yn y Cyfarfod Llawn y cyfeiriaf ati uchod ar y Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith, ynghylch sut y byddai Llywodraeth Cymru yn ceisio cywiro'r gwall a amlygwyd yn ein nawfed pwynt adrodd, yn destun pryder.

Efallai y byddwch yn gwybod bod Llywodraeth Cymru, yn yr achos hwn, yn bwriadu amnewid is-baragraff cyfan yn rheoliad 10 o'r Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith ar ôl i'r Senedd bleidleisio i gymeradwyo'r drafft a osodwyd gerbron y Senedd. Gofynnodd fy rhagflaenydd sut yr oedd hwnnw'n fân gywriad ac yn un amlwg. Dywedodd y Gweinidog Newid Hinsawdd ar y pryd y byddai hithau'n dweud bod y newidiadau hynny'n dechnegol iawn ac nad oes dim tebygolrwydd y byddai unrhyw Aelod o'r Senedd yn meddwl bod hynny wedi newid bwriad polisi'r rheoliadau mewn unrhyw ffordd o sylwedd.

Gyda phob parch, awgrymwn fod hyn yn camddeall pwynt pwysig iawn. Rydym ar ddeall bod deddfwriaeth yn cael ei dehongli yn gyntaf drwy gyfeirio at destun yr offeryn, nid drwy gyfeirio at fwriad polisi. Gan hynny, credwn y dylai effaith y ddeddfwriaeth fel y mae'n ymddangos yn y fersiwn ddrafft, ac a fyddai'r cywriad yn newid yr effaith honno mewn unrhyw ffordd o sylwedd, fod yn ystyriaeth o bwys allweddol wrth ystyried cywriad arfaethedig. Nid yw'n glir i ni pam y mae Llywodraeth Cymru o'r farn y byddai newid "technegol", felly, yn awtomatig yn fân newid (yn enwedig pan fo newidiadau sy'n cael eu gweld yn rhai "technegol", megis ychwanegu coma, yn gallu newid ystyr testun sydd wedi'i gynnwys mewn offeryn statudol).

Byddem yn croesawu eglurhad a chadarnhad fod Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r un meini prawf ar gyfer cywiro offeryn cyn ei wneud ag y mae'r Cofrestrydd Offerynnau Statudol yn eu defnyddio ar gyfer slipiau cywiro. Byddem hefyd yn croesawu eglurhad ynghylch a yw sylwadau'r Gweinidog Newid Hinsawdd ar y pryd yn adlewyrchu polisi Llywodraeth Cymru ar gywiro offerynnau cyn eu gwneud, ac os felly, ar ba sail y mae Llywodraeth Cymru yn ystyried bod hyn yn briodol ac yn *intra vires*.

Yn sylwadau agoriadol fy rhagflaenydd yn ystod y ddadl ar y Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith, dywedodd mai bwriad y Pwyllgor wrth graffu ar offerynnau statudol yw ceisio bod yn bartner beirniadol adeiladol yn y broses ddeddfu'n gyffredinol. Mae'r Pwyllgor yn croesawu ymgysylltiad cadarnhaol Llywodraeth Cymru yn y Chweched Senedd hon i sicrhau bod ansawdd offerynnau statudol Cymru yn well, ac i sicrhau eglurder a thryloywder ynghylch unrhyw gywiriadau y gallai fod angen eu gwneud yn ddiweddarach. Yn rhinwedd y rôl honno fel partner adeiladol y gofynnwn am ragor o eglurder gennych.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at yr Ysgrifennydd Cabinet newydd dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig, Huw Irranca-Davies AS.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink that reads "S. Murphy". The signature is written in a cursive, flowing style with a long, sweeping tail on the final letter.

Sarah Murphy
Cadeirydd